

הידוש של מקרא

פרשת תצוה

נכתבו כולם גם על אהרן וגם על בניו, ומניין לנו החילוק בין בגדי כהן גדול לכהן הדיוט.

ועיין באבן עזרא דביאר דלכך לא נכתבו ציץ ומכנסים, דמכנסים דבר ברור הוא שלובש כהן, דכל אחד לובש לבוש זה ואין בו דבר מיוחד, ומה דציץ לא נכתב זהו משום דכאן נכתבו רק 'בגדי' הקדש וציץ אינו בגד, ומה דאמרו חז"ל שמונה בגדים, נקטו בגדים מפני הרבים דבגדים נינהו, אבל האמת דציץ אינו בגד.

רק דא"כ יקשה למה באמת הוזכרו כאן רק הבגדים ולא כל לבושי הכהן גדול, הרי גם הם צריכים להיעשות, ולא היה לו לכתוב לנקוט בלשון ואלה הבגדים והיה לו להזכיר הכל, או דאפי' א"כ יזכיר לשון הבגדים יהא זה משום הרבים דבגדים נינהו, ויזכיר בנוסף להם גם הציץ שהוא נזר הקדש.

ועיין באור החיים הק' דביאר דציץ הוזכר לעיל גבי ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי, ולכך כתיב ואלה הבגדים ואלה מוסיף על הראשונים את הששה בגדים הללו, וממילא לכך היה צורך למיכתב ואלה הבגדים ולכך נכתב בוא"ו ז'אלה דוא"ו מוסיף על הראשונים.

ולכך כתיב שם רק לאהרן ולא לבניו דמיירי בציץ שאותו עשו רק לאהרן ולא לבניו,

ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי: ואלה הבגדים אשר יעשו השן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי (כה, ג ד). בפסוקים אלו יש צורך לבאר כמה דברים, בתחילה קשה מהו הכפל לשון שכתוב כאן, ועשו את בגדי אהרן, ושוב כתיב ואלה הבגדים אשר יעשו, ושוב כתיב ועשו בגדי קדש לאהרון אחיך ולבניו, דלמאי בעינן כל אלו, ודי לומר ועשו את בגדי אהרן ובניו לקדשם ולכהנם לי, השן ואפוד וכו', דגם ואלה הבגדים מיותר, וגם מה דכתיב אח"כ ועשו בגדי קדש מיותר.

עוד צריך ביאור למה בתחילה כתיב ועשו בגדי קדש לאהרן, ואילו אח"כ כתיב אהרן אחיך, דמאי שנא בתחילה דלא כתיב אחיך, וכן גבי בניו למה בתחילה לא נכתב ואילו אח"כ כן נכתב, דמאי שנא.

ובאמת גם צריך ביאור למאי אח"כ בעינן למיכתב אחיך, וכי לא ידעינן דאחיו הוא, ולמאי בעינן למיכתב כן.

עוד עיין באור החיים הק' ובאבן עזרא שכבר הקשו למה נכתבו כאן רק ששה בגדים ולא כל השמונה בגדים, דציץ ומכנסים לא הוזכרו כאן.

עוד צריך ביאור מניין לנו דאהרן צריך ח' בגדים ואילו בניו רק ד' בגדים, הרי כאן

חידושו

תצוה

של מקרא

ומשא"כ אח"כ כתיב לאהרן אחיך ולבניו דמיירי בכגדים שהם גם לאהרן וגם לבניו, והמכנסים הוא נכתב כמה דאמר הכתוב ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו, דלכאורה מיותר הוא ובא לרבות המכנסים ששוה בין באהרן ובין בבניו.

ומה דיקשה דלמאי צריך כל חילוקים אלו, ולמה אי אפשר לאמרם הכל יחד ולא להוסיף תיבות מיותרות הללו, זה ביאר שם דהיות וציץ מעלתו גדולה לכך נכתב לבדו, ואילו המכנסים לצד שמעלתו פחותה מן הכל נכתב לבדו, ורק הששה הנותרים שמעלתם שוה נכתבו יחד.

רק דעדיין יקשה לפירוש זה למה גבי הציץ כתיב 'בגדי' קדש לאהרן, הרי הציץ אינו בגד, ואם רק בו איירי למה יהא כתיב לשון בגד, דבשלמא אם נכתב לשון בגד משום הרבים ניהא, אבל כאן דרק בו איירי קשה.

ובפשיטות יש לומר דהאור החיים הק' חולק בזה על האבן עזרא וסבירא ליה דציץ כן בגד מיקרי.

אבל אולי יש לומר דהאמת דגם הוא סובר דאינו בגד, ומה דכתיב לשון בגד, דהאמת הוא דלא איירי כאן רק בו עצמו אלא בכל הבגדים, דהרי כתיב גם בגדי לשון רבים ולא בגד לשון יחיד, ומה דאמרנו דלמידים ממנו ציץ היינו מן היתור הלשון, אבל בכל הבגדים איירי, ומשום הרבים נקט בגדי.

דממילא ניהא מה שנכתבו כאן ג' עשיות חד על ציץ וחד על הששה בגדים, וחד על המכנסים, וגם ניהא למה בתחילה כתיב לאהרן לבדו ולא לבניו דהציץ רק לו נעשה.

ולכך גם כתיב אח"כ אחיך היינו דאחיו הוא לענין זה דכולם שוים בו, ומשא"כ גבי ציץ אינו אחיו דרק לו נעשה הציץ.

ובכך יהא ניהא גם מה דאמר האור החיים הק' דהמכנסים מעלתו פחותה, דהאמת הוא כן דאותו הכל לובשים אפי' מי שאינו כהן, וכדאמר האבן עזרא דדבר ברור הוא שלובשים אותו, וזהו אחיך היינו כמו משה שעל אף שאינו כהן גם הוא לובשו, דממילא תדע דמעלתו פחותה, ולכך נכתב לבדו ולא כל הבגדים יחד.

ומיהו לאור החיים הק' על אף דדבר ברור הוא שלובשים אותו מ"מ היה צורך לכותבו, וזה כדי לומר דכל השמונה בגדים מעכבים זה את זה.

אבל עדין קשה דמנין לנו דלכהן הדיוט די בד' בגדים ואילו אהרן עצמו צריך ח' בגדים, דהרי לא נכתב כאן החילוק בזה, ואדרבא כל הששה נכתבו יחד, דמשמע דאהרן ובניו שוין בו.

אבל זה באמת פשוט דבהמשך הפרשה פירט הכתוב דין ועשיית כל הבגדים הללו שילבישם אהרן, ואילו לבני אהרן כתיב תעשה כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות, ואח"כ כתיב ועשה להם מכנסי בד וכו' והיו על אהרן ועל בניו, דממילא משמע דכל השמונה בגדים הם רק לאהרן, ורק מה שהוזכר להדיא לבניו דהיינו כתנת ואבנטים ומגבעות, ומכנסים שכתביב אח"כ, הם ייעשו גם לבניו ולא כל השאר.

ומשא"כ כאן דהוזכרו יחד זהו משום דאיירי גבי עשיה, ובזה אין צורך לחלק בין אהרן לבניו דחדא עשיה נינהו, ורק במעלת

חידושו

תצוה

של מקרא

הבגדים הוא דאיכא לחלק וכפי דהבאנו מן האור החיים הק'.

אבל עדיין קשה דאם הששה בגדים מעלתם שוה וכדפירש באור החיים הק', למה הכהן הדיוט לובש רק ג' מהם ולא כל הששה, הרי ממילא שוים הם ומאי שנא כתנת מצנפת ואבנט דלובש הכהן הדיוט, ומשא"כ השן אפוד מועיל דאינו לובש.

ואולי יש לומר דג' אלו הגם דמעלתם שוה לג' הנאמרים למעלה, מ"מ טעם מיוחד יש בהם מה דלובשם הכהן גדול ואינם שייכים לכהן הדיוט.

דהחושן שנושא הכהן גדול עליו שמות בני ישראל, ושבו שואלים באורים ותומים לא שייך שיהא לכל כהן, דא"כ יבואו לשאול בכמה מקומות ואין ראוי שיהא אורים ותומים שייכים בכמה מקומות ואופנים, דבכך לא יהא לדבר זה החשיבות כמו שיש בו כשהוא נעשה רק לכהן גדול.

וכן המעיל מה שנעשה שישמע קולו בבואו ובצאתו מן הקודש לא שייך טעם זה לכהן הדיוט, דאם ישמע קול זה בכל כהן לא יהא דבר מיוחד בשמיעת דבר זה, ולא יהא כלל צורך בזה, דלכך נעשה דבר זה להדגיש חשיבות הכהן גדול ועבודתו.

רק גבי האפוד עדיין צריך ביאור למה לא נעשה גם לכהן הדיוט, ואולי היה נעשה לבישת האפוד רק לצורך החושן שמניח מעליו, דממילא הכהן הדיוט שאינו לובש החושן וכנ"ל אין לו צורך בלבישת האפוד, אבל צריך עוד עיון בזה.

ועשית משבצות זהב: ושתי שרשרת זהב טהור מגבלות תעשה אתם מעשה עבת

ונתתה את שרשרת העבת על המשבצות (כה, יג יד). בספר "רבינו הקדוש מקרעטשניף" מסופר על רבינו הקדוש ר' דוד משה מקרעטשניף זיע"א שהיה פעם בעריכת שולחנו בפורים בעת 'משתה היין' ופתח ואמר דהרה"ק החוזה מלובלין ישב פעם בעריכת השולחן כליל שבת וקרא "יהודים גילו לי תורה משמים", ולא גילה מה.

וכך גם בצהרי היום של שבת קודש חזר על הדברים ולא פירט, ובסעודה שלישית חזר שוב על דבריו אבל שם כבר ביאר דבריו ואמר, גילו לי תורה משמים "ועשית משבצות זהב", דהקב"ה עשה עבור היהודים משבצות דהיינו תיבות שהם 'קעסטלעך' מלאי זהב, וכל הרוצה בעשירות יוכל לזכות בה, ואף מי מביניהם שאינו רוצה בכך, מכל מקום פרנסה ברווח מוכרח כל יהודי לקבל, עכ"ד הרה"ק מלובלין.

וכה סיפר הדברים רבינו הקדוש מקרעטשניף ונושעו על ידו יהודים רבים בעשירות ובפרנסה ברווח, עד כדי כך שמסופר על כמה שזכו על ידו לעשירות להם ולבניהם לדורות באחד מן המעמדים הנ"ל.

וע"פ כל הנ"ל ובפרט בעמדינו עכשיו בפורים קטן נראה להמשיך ביאור הפסוק הבא בדרך מליצה.

דמה שאמרנו ועשית משבצות זהב דעשה הקב"ה תיבות מלאי זהב לישראל, על זה יש להמשיך ושתי שרשרת זהב וכו', דבאיזה אופן אפשר לזכות לעשירות גדולה ושימשיך הדבר לדורי הדורות וכפי שהבטיח שם רבינו הקדוש מקרעטשניף, והיינו ושתי שרשרת זהב שימשיך הזהב

חידושו

בשלשלת הדורות, שהוא יהא רק באופן של 'טהור', היינו שישתמשו עם הממון לדברים טהורים ולקדושה, והיינו מגבלות תעשה אתם, שיהא מגביל עצמו בכל ענין העשירות להשתמש בהם רק לטוב.

וזה ילמד ממעשה עבת היינו מן מעשה אבות סימן לבנים, דע' וא' מתחלפות, ושיהא הוא לומד מן מעשה אבות וכך ילמדו בניו ממנו, ובזה יזכו לונתתה את שרשרת

תצוה

של מקרא

העבת על המשכצות, שימשיך הברכה של משכצות זהב להמשך הדורות הלאה.

השבוע פרשת תצוה נתקבלה תרומה ע"י

ידידינו ידיד המערכת

הרה"ג ר' גמליאל הכהן רבינוביץ
שליט"א

לרגל הולדת נכדתו בת לחתנו היקר הר"ר דוד
דוב הכהן קארפ הי"ו

יהא רעווא שתמיד תשרה השמחה במעונו
ויזכה לרוב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציו
אמן כן יהיה רצון

בברכה מערכת

חידושו של מקרא

יוצא לאור ע"י הר"ר זלמן חיים הומינר הי"ו, מחבר גליון 'דפירשנו' על הדף היומי,
קרית קרעטשניף רחובות.

להנצחות ולרשימת תפוצה וכן לכל ענייני הגליון ניתן לפנות למס' פאלפון 0533132203
או למייל sh0533132203@gmail.com